

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadruţne zveze“ dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni;
za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto.
Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsacega meseca. — Rokopisi se ne
vračajo. — Cene inseratov po 20 h od enostopne petit-vrste, za
večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 25. aprila 1906.

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Zadruga: Prvi avstrijski zadružni shod. Kolekovanje zadolţnic. Zadruga, posredovalka za kupčijo z živino Decentralizacija c. kr. poštne hranilnice. Mlekarskim zadrugam. Sejem za plemensko živino murske pasme v Judenburgu dne 2. maja 1906. Računski zaključki. Občni zbori. — **Gospodarsko berilo:** Nevaren sovražnik jabolk. Poglavje iz zelenjadarstva. Mali posestnik in gozdno gospodarstvo. Prevročna hrana in pijača škoduje zdravju živine. Inserati.

ZADRUGA.

Prvi avstrijski zadružni shod.

Kakor smo že poročali, vrši se koncem meseca maja t. l. — t. j. ravno pred binkoštnimi prazniki, na Dunaju **prvi avstrijski zadružni shod**.

Zadružni shod vrši se pod častnim predsedništvom ekscelence gospoda **c. kr. poljedel-skega ministra grofa**

Ferdinand-a Buquoy

in gospoda nižjeavstrijskega deţelnega maršala, prelata

Frigdijan-a Schmolk.

S p o r e d :

Ponedeljek, dne 28. maja 1906: Ob 9. uri predpoldne: Konferenca revizorjev, ki se po potrebi popoldne nadaljuje.

Pri tej konferenci obravnaval se bode tudi predlog „Zadruţne Zveze“ v Ljubljani o skupni statistiki vsega avstrijskega zadruţništva.

Ob 6. uri zvečer: Skupščina „Splošne avstrijske zadruţne zveze“.

Ob 8. uri zvečer: Sestanek in pozdrav vdeleţencev zadruţnega shoda. (Kje se ta sestanek vrši, še naznanimo).

Torek, dne 29. maja 1906: Ob 9. uri predpoldne: Otvoritev zadruţnega shoda in prvo zboro-vanje, pričetek obravnav o posameznih referatih.

Ob 1. uri popoldne: Skupen obed, potem nadaljevanje obravnav.

Sreda, dne 30. maja 1906: Ob 9. uri predpoldne: II. glavno zborovanje, nadaljevanje obravnav.

Popoldne skupen slavnosten obed vdeležencev in gostov.

Četrtek, dne 31. maja 1906: Skupen izlet v gornjo donavsko dolino, v Waachau — in ogled
zadružnih naprav.

Petek, dne 1. junija 1906: Skupen izlet in ogled komasacije in zadružnega skladišča.

Dnevni red zadružnega shoda.

(Morebitne spremembe se še razglasijo.)

Torek, dne 29. maja 1906.

1. Razvoj in stanje kmetijskega zadružništva na Nižje-Avstrijskem (poročevalec: Dr. Robert Raffay, predsednik nižje-avstrijske centralne blagajne na Dunaju).
2. **Zadružni poduk** (poročevalec: *Zvezin ravnatelj Jan Sedlak v Pragi*).
3. Nakup in prodaja zadružnim potom (poročevalci: Zvezin načelnik dr. Edvard Turk v Bjelicah, deželni nadsvetnik Viktor Kerbler v Lincu, zvezin tajnik Rudolf Feichtinger v Bjelicah, *uradni vodja „Zadružne Zveze“ v Ljubljani Ivan Rožman, koji zadnji poroča o dosedanjih izkušnjah s konsumnimi zadrugami, o njih nadaljnjem razvoju in razmerju do kmetijskih zadrug*).
4. Pokritje zgub pri zadrugah z omejeno zavezo (poročevalec: Zvezin načelnik dr. Moric Weden v Pragi).
5. Ustanovitev državne centralne blagajne (poročevalec: predsednik „Splošne zadružne zveze“ dr. Pavel baron Störck na Dunaju).

Sreda, dne 30. maja 1906.

1. Poslovna načela za zadružna skladišča (poročevalci: deželni poslanec in predsednik skladišča v Počeradu Filip Frantzl, višji nadzornik Ljudevit Liebmayr na Dunaju, načelnik skladišča v Skalicih Jožef Reichert).
2. Izkušnje pri ustanovitvi in poslovanju vinarskih zadrug (poročevalec: ravnatelj Viljem Haufert v Bocnu, dr. Volfram v Traismauer).
3. Načela za mlekarske zadruge in zadružno prodajo jajc (poročevalec: deželni nadsvetnik Viktor Kerbler v Lincu).
4. **Obdačenje in neposredne pristojbine v smislu avstrijskih davčnih in pristojbinskih zakonov** (poročevalec: *Ravnatelj Anton Blažek v Pragi*).
5. Dobava za vojaštvo (poročevalec: Podpredsednik „Splošne zadružne zveze“ Jože Faschingbauer na Dunaju).
6. **Razmerje med kmetijskimi in obrtnimi zadrugami** (poročevalec: *Uradni vodja „Zadružne Zveze“ v Ljubljani Ivan Rožman*).

Na dnevnem redu so toraj sami važni predmeti — in vsak udeležnik bo imel priliko, se marsikaj naučiti. Zadružni shod nam pa mora dati tudi bodrilo za zadružno delo. Radi tega pozivamo slovenske in hrvaške zadrugarje, da se tega prvega avstrijskega zadružnega shoda v obilnem številu vdeležijo. Naj vidijo na Dunaju, da Jugoslovani v zadružništvu nismo zadnji, temveč da smo daleč spredaj — naj vidijo tam, da smo krepko nastopili pot samopomoči.

Lepo bi bilo, če bi vsaka jugoslovanska zadruga poslala svojega zastopnika na Dunaj; ker bi pa to povzročilo precej stroškov, priporočamo, da si po več zadrug skupaj določi odposlanca za prvi avstrijski zadružni shod. Vsaj do 10. maja se nam naj odposlanci naznanijo, da preskrbimo vse potrebno radi potovanja in stanovanja.

Seveda se dobijo vsa potrebna pojasnila pri „Zadružni zvezi“ v Ljubljani.

Kolekovanje zadolžnic.

Poglejmo si najprej zakonita določila, kaj pravijo: Zadolžnice so kolekovati v smislu tarifne točke 36, 2 b, zakona z dne 13. decembra 1862 drž. zak. št. 89, po lestvici II. in sicer od zneska, ki se je izposodil.

To je jako jasno povedano.

Ako pa prevzame poleg dolžnika še porok obvezo, kolekovati je zadolžnica z dvakratnim kolekom po lestvici II. (§ 39. zakona z dne 9. februarja 1850, drž. zak. št. 50 in tarifni točki 36, 2 b, in 31).

Posojilnicam rajfajzenovkam priznava pa zakon z dne 1. junija 1889 (drž. zak. št. 91) glede kolekovanja zadolžnic precejšnjo olajšavo, ker smejo kolekovati zadolžnice — izvzemši zadolžnice iz posojil na vknjižbo — po lestvici I. i. s. z enkratnim kolekom, — (ker so poročstva v tem slučaju koleka prosta), — če povračilni rok ne presega — računši od dneva zadolžnice, — 4 let.

Seveda pa mora vsaka posojilnica rajfajzenovka prositi pri deželni finančni oblasti za priznanje te olajšave.

Opozarjamo tu, da morajo posojilnice rajfajzenovke, kojim se je olajšava priznala, vsako premembo svojih pravil isti deželni finančni oblasti naznaniti.

Vsa ta določila so jasna, noben človek bi si jih ne znal tolmačiti drugače, kakor so izražena.

Finančne oblasti so pa še vendar znale obširneje tolmačiti.

V zadolžnicah — posebno o posojilih na vknjižbo — se določi navadno kavcija za postranske obveznosti.

Pa so rekle finančne oblasti, da se mora ta kavcija prišteti izposojenemu znesku in od skupnega zneska se računa kolek dotične zadolžnice.

Proti temu so se vlagale pritožbe — pa brez uspeha, ker celo c. kr. upravno sodišče je izreklo, da se kavcija mora prišteti izposojenemu znesku (razsodba z dne 16. julija 1878 št. 305, in z dne 22. oktobra 1889 št. 4897.)

Vpoštevala se je torej pri kolekovanju zmirom tudi kavcija, kar je neslo lepe svote; kdor pa ni vpošteval kavcije, se mu je predpisala za kazneni po-
višana kolekovina — in še ravno danes smo dobili od neke svoje članice tak plačilni nalog, na kojega se bo pa seveda odgovorilo z rekurzom.

C. kr. upravno sodišče izreklo je namreč z razsodbo z dne 27. junija 1905 št. 7221, da „pripodložitvi odmerilne podlage za pristojbino od posojilne pogodbe (zadolžnica) pride v poštev le posojeni znesek, nika-
kor pa ne tudi varščina (kavcija) za morebitne postranske pristojbine — t. j. kolek se računa samo le od izposojenega zneska.

C. kr. upravno sodišče utemeljuje svojo razsodbo sledeče:

V mnogih dolžnih pismih za posojilne terjatve (posojila), katerim je bilo treba odmeriti pristojbino (kolek), se je obenem dovolilo, da se sme vknjižiti na posestva dolžnikov zastavna pravica za dotično terjatev s $4\frac{1}{4}\%$ obrestmi, $4\frac{1}{4}\%$ zamudnimi obrestmi od zapadlih obrestij in za s številom natančno določene zneske kavcij glede vseh v dolžnem pismu pogojenih postranskih obveznostij, v kolikor ne spadajo poslednje k sodnijskim in eksekucijskim stroškom.

Od teh dolžnih pisem se je predpisala pristojbina, sklicujé se na določila t. t. 36 in 61 po lestvici II. tako, da se je vzelo za podlago znesek terjatve (posojila) prištevši znesek določene kavcije za postranske obveznosti, ker je po § 15. pristojbinskega zakona odmeriti pristojbino od vsote vseh v listini določenih dajatev.

C. kr. upravno sodišče pa je spoznalo pritožbe, ki so se protivile prištevanju kavcij, ki služijo le za postranske obveznosti, v podlago za odmero koleka na dolžna pisma, kot popolnoma utemeljene.

Po tarifni točki 36, 2 b) je predpisati pristojbino od dolžnega pisma (zadolžnice) po vrednosti posojene stvari, torej po vrednosti dajatve posojilodajalca (od visokosti doštetega posojila), ne pa po vrednosti povratne dajatve (postranskih obveznosti posojilojemalca.)

Ako pa vrednost obvez posojilojemalca sploh ne pride v poštev, ni sploh mogoče biti govora pri določitvi odmerilne podlage za predpis pristojbine (visokost kolka) za te obveznosti o uporabi § 15. pristojbinskega zakona in se ne more prišteti k vrednosti dajatve posojilodajalca, to je k vrednosti posojene stvari (visokost posojila), vrednost glavnih ali postranskih obveznosti posojilojemalca.

Izpodbijana odločba tudi sama ni bila popolnoma konsekventna v zadevi pravnega mnenja, kakoršno ista v tej stvari zavzema, ker ni tudi vzela v poštev v dolžnem pismu dogovorjene obveznosti dolžnika glede plačevanja obresti.

Na tarifno točko 61 pa se sploh ne more ozirati pri predpisovanju pristojbin od dotičnih dolžnih pisem, ker je bil zapopaden hipotečni zapis (utrjevanje pravic) v pravni listini glede glavnega opravila (posojilna pogodba) in se mora torej po t. t. 84 pri odmerjanju pristojbine od teh pravnih listin iz računa izpustiti.

C. kr. finančno ministerstvo pač navaja v svojem tozadevnem protipisu, da je obravnavati pri predpisovanju pristojbine od posojilne pogodbe prevzete v dolžnem pismu navedenih postranskih obveznostij po § 39. pristojbinskega zakona kot pristojbine prosto; da je toraj po tarifni točki 84 tudi pristojbine prost hipotečni zapis, ki je zapopaden v istej

listini, pa le v kolikor se isti nanaša na posojilno valuto, med tem pa ko se oprostitev po tarifni točki 84 ne nanaša tudi na hipotečni zapis glede postranskih obveznostij, ker je prevzeta poslednje imenovanih kot pristojbine prosta postranska domemba nemogoče smatrati kot glavno opravilo v zmislu navedene tarifne točke.

To dokazovanje pa temelji najprvo na nepoznanju t. j. na napačni razlagi pojma „glavno opravilo“ v tarifni točki 84. Ta tarifna točka govori o utrjevanju pravic z zastavo, varščino, hipoteko (nepremično zastavo), poroštvom pod pogojem, da torej pravica, ki se mora utrditi, že obstoji. Obstanek kake pravice pa uvetuje pravni naslov za isto in ta se ustanovi, ako ne izvira naravnost iz zakona ali iz kakega kaznjivega dejanja, s pravnim opravilom. To pravno opravilo, s katerim se utemelji pravico, ki jo je utrditi, je torej glavno opravilo in ono pravno opravilo (hipotečni zapis, poroštvo itd.), s katerim se ta pravica utrdi, je postransko opravilo v zmislu tarifne točke 84.

V predstojećem slučaju se je utemeljila pravica upnika, zahtevati od dolžnika izpolnitev gotovih postranskih obveznostij, s pogodbo in sicer posojilno pogodbo (glavno opravilo) in ta s posojilno pogodbo utemeljena pravica se je utrdila s hipotečnim zapisom (zastavna pogodba.) Ker je zapopadena zastavna pogodba (postransko opravilo) v istej listini, kakor posojilna pogodba (glavno opravilo), je bilo po jasnem določilu tarifne točke 84 zastavno pogodbo (utrjevanje pravic) pri odmerjanju pristojbine od pravne listine od računa izpustiti, kar se pa nič ne tiče okolnosti, kakšno pristojbino in na kateri odmerilni podlagi je isto plačati od posojilne pogodbe.

Zaradi tega pa je tudi juridično vsaj celo nenatančno, če protispis trdi, da je ostalo prevzete postranskih obveznostij pristojbine prosto, kajti kakšni pristojbini je podvržena posojilna pogodba, pri kateri so mogoče, kakor pri vsaki pogodbi tudi postranske domembe (glede plačevanja obrestij, glede obveze zaradi povračevanja davkov i. t. d.) in kakoršne domembe so v predležečem slučaju zares obstajale, o tem govori tarifna točka 36, po kateri je plačati od posojilne pogodbe pristojbine po lestvici II. po vrednosti posojene stvari. Z vplačilom te pristojbine je torej podvržena posojilna pogodba popolnoma, toraj tudi glede vseh postranskih domemb, postavno predpisani pristojbini.

Izpodbijana odločba sloni pa najbrže, kakor sledi iz neke opombe v protispisu, na napačnem domnevanju, kakor da bi se utemeljila s tem, da se je dalo vknjižbeni klavzuli določilo nekega brez potrebe kot varščina določenega najvišjega zneska, do katerega mora jamčiti zastavna pravica za postranske obveznosti, neka nova „dragocena“ pravica upnika,

ki ne bi izvirala že iz ostale vsebine dotične listine.

Res pa je ravno nasprotno, ker bi bil sicer upnik po vsebini listine, ako se ne bi bil dodal najvišji znesek, zadobil pravico, prisvajati si postranske pristojbine do neomejene visokosti, medtem, ko je njegova pravica po tem pristavku, ki odgovarja predpisu § 14. zemljeknjižnega zakona omejena na gotov znesek.

Stvar postane popolnoma jasna, če se vzame slučaj, da se določi namesto nepremakljivega premoženja kaka druga stvar v zastavo, ker potem odpade potreba omejitve zastavne pravice do gotovega zneska, v katerem slučaju zares pristoji upniku obširnejša pravica.

Določitev gotovega zneska kot „varščina“ za postranske pristojbine je torej pri predpisu pristojbine za dolžno listino popolnoma brezpomembna.

Iz teh ozirov je bilo torej razveljaviti izpodbijanje odločbe kot v postavi neutemeljene.

„S. Z.“ pristavlja:

S to razsodbo c. kr. upravnega sodišča je toraj konečno enkrat definitivno jasno in določno izrečeno, da se pri kolkovanju zadolžnic ni treba ozirati na morebitno kavcijo, ki se je v dolžnem pismu določila, ampak da se odmeri kolek le od posojenega kapitala, to je od dolžne svote, ki jo dolžnik prejme.

Vse posojilnice si naj to razsodbo prav dobro zapomnijo, saj se bodo morale najbrž večkrat na njo sklicevati.

Sicer pa priporočamo vsem zadrugam, da iščejo zmirom sveta in pomoči pri „Zadružni zvezi“ v Ljubljani.

Zadruga, posredovalnica za kupčijo z živino.

Da se more živinska kupčija bolje razviti, je kmetijsko društvo v Gorjah na občnem zboru dne 19. marca t. l. sklenilo ustanoviti posredovalnico živinske kupčije, katera bo imela nalogo svojim udom živino prodajati, in kupcem omogočiti živino prej in lažje kupiti, ker jim ne bo treba cele občine oblesti, predno izvedo, kje je kaka živina na prodaj.

V ta namen se bodo vodile knjige za vsako pleme domače živine posebej.

V knjigi bode poleg imena in bivališča popisana približno tudi živina, in sicer približna teža, pri konjih in kravah visokost živine in prsna obsežnosti, to je mera čez pas, v centimetrih, ali pa po stari meri na pesti in pedi, in barva živine, oziroma tudi napake, nadalje starost, pri kravah koliko ima telet in koliko ima mleka na dan, čas brejosti in približna kupna cena živine, kedaj in kam je bila živina prodana in prodajna cena. Goveja živina je skoro čistega pincgavskega plemena, konji so domači in tudi pincgavski, in kar jih kupijo, so mešani z ogrskimi konji. Zato bode tudi plemenska vrsta živine vpisana.

Pri prešičih, ovcah in teletih ne bo tako obširnega popisa, vendar pa starost, približna teža in ali je živina za pleme ali za mesarja sposobna, kolikor natančno in ceno. Posredovalnica se za sedaj razsteza edinole na ude „Kmetijskega društva“. Ako ima kateri član kako živino na prodaj, jo takoj prijavi.

Kupci kateri bodo potrebovali kako žival, se pa tudi obrnejo na posredovalnico, ki jim zmirom postreže.

Kakor pri vsakem napredku, našli se bodo pač tudi tu možakarji, ki bodo z ramami migali, češ, saj ne bo nič.

Le počasi! Udje naj se pridno poslužujejo posredovalnice, da bode vsak oglašil živino katero ima na prodaj, in ni misliti, da bi vsled tega ne prišlo v kraj kupcev! Če je pa več kupcev, se tudi živina lažje in bolje prodaja; sploh se pa povsod vidi uspeh le poznejše, in Bog daj, da bi bil tudi tukaj uspeh dober!

S posredovalnico za živinsko kupčijo storilo je „Kmetijsko društvo“ v Gorjah velik korak naprej.

Priporočamo zelo našim zadrugam, da posnemajo ta vzgled resnega združnega dela.

Decentralizacija c. kr. poštnih hranilnic.

V denarnem poslovanju cele Avstrije zavzema c. kr. poštna hranilnica najvažnejše mesto.

Ni naš namen, opisovati namen in delokrog c. kr. poštnih hranilnic, oboje je itak znano, opozoriti pa moramo na velik nedostatek, ki je kriv, da c. kr. poštna hranilnica ni še to, kar bi lahko bila in kar bi morala biti.

Poslovanje c. kr. poštnih hranilnic je namreč popolnoma osredotočeno na Dunaj — in vsa naša denarna naročila morajo romati na Dunaj.

To pa denarno poslovanje — in posebno še naše denarno poslovanje — kot denarne centrale, jako zadržuje.

Če nakažemo po c. kr. poštni hranilnici na pr. kak znesek za kakšno posojilnico v Dalmaciji — ali tudi na Kranjskem, Štajerskem, Primorskem, roma tako nakazilo na Dunaj — in predno prejme dotična posojilnica denar, mine pač par dni.

Kako neprilичno je to za trgovino, ne bomo posebej povdarjali.

Avstro-ogrška banka, ki za nas nima istega pomena, kakor c. kr. poštna hranilnica, je že davno uvidela, da jo centralizacija na Dunaju ovira v poslovanju, za to ima že skoraj v vsakem večjem mestu svojo podružnico.

Zakaj bi tega zgleda ne posnemala c. kr. poštna hranilnica?

Tudi ona naj decentralizira svoje poslovanje, naj si uderi vsaj v vsakem glavnem mestu svojo podruž-

nico. S takim korakom bi najmanj podvojila svoj promet, postala bi prava moderna posredovalka denarnega poslovanja in v nekem oziru bi se glede dela razbremenila, da bi svet o njej ne slišal več takih gorostasnostij o z delom preobloženih tisočih njenih uradnikov, kakor smo to čuli še le pred kratkim.

Mora se torej pričeti skupna akcija vseh, ki imajo posredno ali neposredno opravke s c. kr. poštno hranilnico in vsi naši poslanci morajo to akcijo podpirati.

Mlekarskim zadrugam!

Vprašale so nas nekatere naše mlekarske zadruge, če je res, da je državni mlekarski nadzornik za Kranjsko, g. Legvart, dodeljen celjski zvezi za revizorja.

Mi tega vprašanja v začetku nismo prav umevali, a sedaj si ga vemo tolmačiti, ker zadnja Sl. Z. piše na naslov celjske zveze, da bi se ji pridružila na Kranjskem tudi marsikatera združna mlekarna (večkrat se katera nova ustanovi) ako bi vedela, da ima celjska zveza poleg knjigovodstvenega revizorja še tehniškega preglednika t. j. g. Legvarta, vladnega mlekarskega nadzornika.

Odgovarjamo torej mlekarskim zadrugam, da ima samo le naša zveza svojega mlekarskega zvedenca, ki je na razpolago vsem našim mlekarskim zadrugam, naj so te na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Primorskem ali v Dalmaciji, — g. Legvart je pa državni mlekarski nadzornik za Kranjsko in kot tak na razpolago vsem kranjskim mlekarskim zadrugam, brez ozira na to, jeli so iste pri tej ali onej zvezi.

Iznova pozivamo vse naše mlekarske zadruge, da se prav pridno poslužujejo našega mlekarskega zvedenca, kranjske mlekarske zadruge pa vsaj včasih pokličejo tudi državnega mlekarskega nadzornika g. Legvarta, ki je na glasu dobrega strokovnjaka, a te nam naj zmirom poročajo, kakšna navodila in kakšne nasvete itd. da jim je dal g. Legvart, da more v izpeljavo istih pomagati naš mlekarski zvedenec.

Sejem za plemensko živino murske pasme v Judenburgu dne 2. maja 1906.

V dogovoru z živinorejskimi zadrugami za mursko živino v Admontu, Aflencu, Judenburgu, Kindbergu, Knittelfeldu, Ljubnu, Maria-Zellu, Mauternu, Mürzschlagu in Gornjem Zeiringu priredi Zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem zopet vsakoletni pomladni sejem za plemensko živino, ki bo letos dne 2. maja v Judenburgu. Samo člani navedenih zadrug smejo prignati živino na ta sejem.

Na sejem je dovoljeno prignati: junčke, stare polleta ali več do starosti, dokler jim niso zrastle drugi zobje, in junice stare od pol leta naprej. Posamezne živinorejske zadruge bodo skrbale, da pride na sejem samo čisto-plemenska živina dobre kakovosti. Živina vsake zadruge bo stala izločena na svojem mestu, kar bo označeno na postavljenih deskah. Vsaka udeležena zadruga izvoli in imenuje svojega zaupnika, ki bo na sejmu strogo pazil na to, da ne pride med združeno živino nobeno tuje živinče in da bo vsako živinče prijavljeno na prodaj.

Živino, ki pride na sejem, je treba javiti Zvezi do 25. aprila.

Prirediteljica sejma je Zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem, ki utrpi tudi vse prireditvene stroške. Vse stroške, ki jih povzroči transport živine na sejem, nosijo lastniki živali sami. Poseben sejmski prispevek se na sejmu ne bo pobiral, ampak se odtegneta za vsako na sejmu prodano živinče 2 odstotka kupne cene v pokritje Zvezinih stroškov. Vsako prodajo morajo združni zaupniki javiti na sejmu takoj, še predno kupec živino odžene.

S pripravami izvršitve sejma se poveri judenburška živinorejska zadruga, ki se bo ravnala po dogovoru z Zvezo.

S sejmom za plemensko živino se vrši ob enem premiranje pripeljane živine in se sestavi cenilno razsodišče na ta način, da odpošljejo vanje c. kr. poljedelsko ministerstvo, štajerski deželni odbor in c. kr. kmetijska družba po enega zastopnika, ki tvorijo tako s člani, ki jih izvoli 10 udeleženih zadrug, cenilno komisijo.

VABILO

k

rednemu občnemu zboru

Slovenskega delavskega stavbnega društva v Ljubljani,
reg. zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 13. maja 1906 dopoldne ob 9. uri, v prostorih „Krsč. soc. zveze“, Frančiškanske ulice (Union).

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1905.
5. Volitev treh članov načelstva, dveh kontrolorjev, treh pregledovalcev računov in razsodišča.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

NB. Ako bi občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje drug občni zbor, ki sklepa ne glede na število navzočih članov. § 65. dr. pr.

VABILO

na

redni občni zbor

Slovenske posojilnice v Št. Jerneju,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil v nedeljo, dne 6. maja 1906, ob 1/2 4. uri popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo računskih pregledovalcev.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
6. Slučajnosti. Načelstvo.

NB. Ako bi ob določenem času občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu, in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa ne glede na število navzočih članov.

VABILO

na

tretji redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Smledniku,
reg. zadruge z neom. zavezo,

kateri se bode vršil v nedeljo, dne 6. maja 1906 ob 4. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računov za leto 1905.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti. Načelstvo.

Pri nezadostni udeležbi članov se bode vršil pol ure kasneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi občni zbor ne glede na število navzočih članov.

Računski zaključki.

Hranilnica in posojilnica na Češnjici,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za VII. upravno leto 1905.

Člani: začetkom l. 1905 156, v upravnem letu pristopilo 16, odpadlo 1, koncem leta 1905. 171.

Deleži: začetkom l. 1905. 156, v upravnem letu prirastlo 16, izplačano 1, koncem l. 1905. 171; odpovedano: 4.

Denarni promet: K 360.232.26.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	32	—	Deleži	2	—	Posojila	162.226	—	Deleži	342	—
Hranilne vloge s kapital. obrestmi	60.546	80	Vzdign. hranil. vloge	42.683	97	Tekoči račun z zvezo	50.470	21	Hranilne vloge s kapital. obrestmi	214.605	41
Vrnjena posojila	71.106	50	Dana posojila	69.941	—	Inventar premični	243	61	Rezervni zaklad	4.104	19
Tekoči rač. z zvezo	39.187	54	Tekoči račun z zvezo	56.328	12	Zaost. obresti posojil	2.775	25	Čisti dobiček	410	29
Obresti tek. računa	1.260	60	Obr. hran. vlog izpl.	265	62	Delež pri Zadr. zvezi	400	—			
Plač. obr. od posojil	7.703	67	Obr. hran. vlog kap.	8.024	60	„ „ Union	1.000	—			
Upr. in urad. prisp.	234	48	Obr. pos. povrnjene	295	82	„ „ Ljud. posoj	4	—			
Pristopnine	13	60	Upr. in urad. stroški	689	89	Got. 31. decem. 1905	2.342	82			
Got. začetkom leta	1.202	35	Ren. dav. in nep. pr.	112	70						
			Nagrada	400	—						
			Delež „Zadr. zvezi“	200	—						
			Got. 31. decem. 1905	2.342	82						
	181.287	54		181.287	54		219.461	89		219.461	89

Hranilnica in posojilnica pri D. M. v Polju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za drugo upravno leto 1905.

Člani: začetkom leta 1905. 20, v upravnem letu pristopilo 18, odpadlo 0, koncem leta 1905. 38.

Deleži: začetkom leta 1905. 20, v upravnem letu prirastlo 18, izplačano 0, koncem leta 1905. 38; odpovedano: 1.

Denarni promet: K 66.590.81.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	36	—	Vzdig. hran. vloge	12.493	84	Posojila	15.357	—	Deleži	76	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi	18.243	78	Dana posojila	13.900	—	Tekoči račun z zvezo	1.101	36	Hran. vloge s kapit. obrestmi	17.026	06
Vrnjena posojila	3.483	—	Tekoči račun z zvezo	5.524	68	Inventar premični	6	30	Predplač. obr. posojil	135	40
Tekoči račun z zvezo	9.327	85	Obr. hran. vlog izpl.	38	88	Zaostale obr. posojil	5	47	Rez. zaklad s prisp.	18	89
Obresti tek. računa	74	68	Obr. hr. vl. kapitaliz	581	45	Vrednost tiskovin	150	—	Čisti dobiček	43	31
Plačane obr. od pos.	766	98	Upr. in urad. stroški	30	40	Delež pri Zadr. zv.	400	—			
Upr. in urad. prisp.	32	80	Rent. dav. in nep. pri.	3	68	Gotov. 31. dec. 1905	279	53			
Pristopnine	7	20	Prehodni	382	71						
Prehodni	382	71	Delež pri Zadr. zv.	200	—						
Got. začetkom l. 1905	1.080	17	Gotov. konec l. 1905	279	53						
	33.435	17		33.435	17		17.299	66		17.299	66

Hranilnica in posojilnica na Jesenicah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za V. upravno leto 1905.

Člani: začetkom leta 1905. 109, v upravnem letu pristopilo 19, odpadlo 4, koncem leta 1905. 124.

Deleži: začetkom leta 1905. 109, v upravnem letu prirastlo 19, izplačano 4, koncem leta 1905. 124, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 401.096.14.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	95	—	Deleži	20	—	Posojila	104.289	77	Deleži	620	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi	117.088	16	Vzdig. hranil. vloge	85.236	96	Tekoči račun z zvezo	115.615	87	Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi	218.976	86
Vrnjena posojila	18.638	48	Dana posojila	33.340	—	Inventar premični	257	13	Predpl. obr. posojil	788	69
Tekoči račun z zvezo	48.249	94	Tekoči račun z zvezo	66.515	78	Zaost. obresti posojil	525	96	Rez. zaklad z obresti	2.721	78
Obresti tek. računa	4.915	78	Obr. hr. vl. izplačane	427	19	Tiskovine	150	—	Čisti dobiček	1.300	30
Plač. obr. od posojil	5.288	87	Obr. hran. vlog kap.	7.312	67	Delež pri Zadr. zvezi	600	—			
Upr. in urad. prisp.	189	05	Obresti pos. povrnj	8	93	„ „ Union	1.000	—			
Pristopnine	19	—	Upr. in urad. stroški	594	94	„ „ Ljud. pos	4	—			
Začasna izposojila	6.510	—	Rentni davek in nep. pr.	—	—	Gotov. konc. l 1905	2.164	90			
Gotov. začetkom leta	1.636	24	posred. pristojbina	94	15						
	202.630	52	Začasna izposojila	6.510	—						
			Dopl. deleža „Zvezi“	400	—						
			Za koleke	5	—						
			Got. koncem l. 1905	2.164	90						
	202.630	52		202.630	52		224.407	63		224.407	63

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za VIII. upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 1905 1128, v upravnem letu prirastlo 376, odpadlo 19, koncem leta 1905 1485.

Deleži: začetkom l. 1905 2589, v upravnem letu prirastlo 798, izplačano 0, koncem l. 1905 3387, odpovedano: 690.

Denarni promet: K 1,333.881-26.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	32 878	—	Deleži	26 636	80	Posojila	779.300	25	Deleži razdeljeni . .	79.122	40
Hranilne vloge . .	299 875	65	Vzdig. hran. vloge .	217.381	81	Inventar premični .	463	55	Deleži enkratni . .	900	—
Vrnjena posojila .	142.696	93	Dana posojila . . .	377.639	—	Inventar nepremični	3.300	—	Hranilne vloge s kap.		
Tek. račun z „Zvezo“	151.888	63	Tek. račun z „Zvezo“	27.500	—	Zaostale obr. posojil	3.021	77	obrestmi	601 960	52
Plačane obr. posojil	39.106	69	Inventar nepremični	3.300	—	Vrednost tiskovin .	1 757	38	Tek. račun z „Zvezo“	98.027	92
Tek. rač. s pošt. hr.	1.645	71	Obr. hran. vlog izpl.	1.442	96	Delež pri „Zadr. zv.“	1 000	—	Predpl. obresti pos.	1.810	55
Za tiskovine prejeto	478	49	Za tiskovine . . .	699	20	Račun poštne hran.	204	56	Zak. za obr. raz. del	7.870	—
Obr. pri dr. den. zav.	12	86	Upr. in uradni stroški	3.430	98	Efekt	1.000	—	Rač. davkov in dokl	375	42
Upravni prispevki .	35	95	Davki	308	40	Got. koncem l. 1905	20.414	06	Ooresti pri drugih		
Pristopnine . . .	480	40	Jubilejni zaklad . .	523	66				denarnih zavodih	3.315	23
Zamudne takse . .	326	58	Zakl. za obr. raz. del.	3 574	80				Rezervni zaklad . .	4.715	—
Zamudne obresti . .	213	08	Tek. rač. s pošt. hran.	1.600	68				Zakl. za slučaj izg.	5.028	58
Delež Ljudske pos.	4	—	Rač. dobička in izg.	200	—				Čisti dobiček . . .	7.335	95
Gotov. zač. leta 1905	15.009	38	Gotov. 31. dec. 1905.	20.414	06						
	684.652	35		684.652	35		810.461	57		810.461	57

Hranilnica in posojilnica v Naklem pri Kranju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za IV. upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 48, v upravnem letu prirastlo 5, odpadlo 1, koncem leta 52.

Deleži: stanje začetkom leta 48, v upravnem letu prirastlo 5, izplačano 1, koncem leta 52, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 39.101-94.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	20	—	Deleži	4	—	Posojila	15.522	91	Deleži	208	—
Hranilne vloge s kap.			Vzdig. hranil. vloge	4 715	98	Tekoči račun z Zvezo	29.934	19	Hranilne vloge s kap.		
obrestmi	12.763	97	Dana posojila . . .	3.220	—	Inventar premični .	312	07	obrestmi	47.643	01
Vrnjena posojila .	3.524	—	Tekoči račun z zvezo	8.477	34	Zaostale obr. posojil	17	—	Predplač. obr. pos.	11	46
Tek. rač. z „Zvezo“	1.826	60	Obr. hran. vlog izpl.	68	59	Vrednost tiskovin .	70	—	Rezervni zaklad . .	471	78
Obresti tek. računa	1.177	34	„ „ kap.	1.666	47	Delež pri Zadr. zvezi	400	—	Čisti dobiček . . .	152	50
Plač. obresti od pos.	832	32	„ „ pos. povrnjene	10	—	„ „ „Ljud. pos.“	4	—			
Upr. in uradni prisp.	31	90	Upr. in urad. stroški	54	44	Got. koncem l. 1905	2.222	58			
Pristopnine . . .	5	—	Ren. dav., nep. prist.	21	36						
Gotov. 31. dec. 1905	482	63	Doplačilo del. Zvezi	200	—						
			Gotov. 31. dec. 1905	2.225	58						
	20 663	76		20.663	76		48 486	75		48.486	75

Hranilnica in posojilnica za Planino in Studeno, s sedežem v Planini,

registrovana zadruga z neomejenim poroštvo, za VI. upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 1905 109, v upravnem letu pristopilo 21, izstopilo 0, koncem l. 1905 130, odpovedalo 2.

Deleži: stanje začetkom leta 1905 218, v upravnem letu prirastlo 42, odpadlo 0, koncem leta 1905 260.

Denarni promet: K 127.235-04.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	42	—	Vzdig. hran. vloge .	10.874	87	Posojila	30 215	73	Deleži	260	—
Hran. vloge s kapit.			Dana posojila . . .	20.303	63	Tekoči račun z zv.	11.947	27	Hranilne vloge s kap.		
obrestmi	18.806	32	Tekoči račun z Zvezo	29 727	02	Inventar premični .	337	35	obrestmi	43 300	45
Vrnjena posojila .	22 773	56	Inventar premični .	121	60	Zaostale obr. posojil	370	63	Predpl. obresti pos.	80	09
Tekoči račun z zvezo	17 524	05	Obr. hran. vlog izpl.	70	88	Vrednost tiskovin .	80	—	Rezer. zaklad . . .	1 415	85
Obresti tekoč. rač.	227	02	Obr. hran. vlog kap.	1.500	54	Delež pri Zadr. zv.	400	—	Čisti dob. za l 1905	343	28
Plač. obresti posojil	1.426	54	Obr. pos. povrnjene	11	71	Naložen denar (rez.)	1.415	85			
Upravni in uradni			Upravni stroški . .	102	04	Gotov. 31. dec. 1905	632	84			
prispevki	123	30	Davki in nep. prist.	19	25						
Pristopnine . . .	21	—	Darovi	50	—						
Gotov. zač. l. 1905	2.990	15	Rez. zaklad naložen	319	56						
			Delež pri „Zvezi“ .	200	—						
			Gotov. 31 dec. 1905.	632	84						
	63 933	94		63 933	94		45.399	67		45.399	67

Posojilnica in Hranilnica v Poljanah nad Škofjo Loko,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za X. upravno leto 1905.

Člani: začetkom l. 1905 408, v upravnem letu pristopilo 19, odpadlo 24, koncem leta 1905. 403.

Deleži: začetkom l. 1905. 408, v upravnem letu prirastlo 19, izplačano 24, koncem l. 1905. 403; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 678.622 54.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	38	—	Deleži	48	—	Posojila	378.053	56	Deleži	806	—
Hranilne vloge s kapital. obrestmi . .	179 223	54	Vzdign. hranil. vloge .	102 752	22	Tekoči račun z zvezo	127.493	35	Hranilne vloge s kapital. obrestmi . .	543.119	59
Vrnjena posojila . .	17.827	03	Dana posojila . . .	55.928	—	Inventar premični .	673	20	Predpl. obresti pos.	1.704	42
Tekoči rač. z zvezo	119.499	05	Tekoči račun z zvezo	148.918	83	Inventar nepremični	21.335	86	Rezervni zaklad . .	3 714	19
Obresti tek. računa	5 222	41	Inventar premični .	205	—	Zaost. obresti posojil	9 843	54	Čisti dobiček . . .	280	93
Plač. obr. od posojil	17.015	72	Obr. hran. vlog izpl.	761	91	Vrednost tiskovin .	300	—			
Upr. in urad. prisp.	213	36	„ kap.	20.681	50	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—			
Najemnina	743	—	Upr. in urad. stroški	388	42	Delež pri Ljud. pos.	4	—			
Prohodni	1.702	90	Ren. dav. in nep. pr.	336	69	Zamudne obresti .	525	08			
Got. začetkom leta .	3.021	53	Prehodni	3.070	83	Got. 31. decem. 1905	10.390	54			
			Nagrada	1.000	—						
			Davek	24	60						
			Got. 31. decem. 1905	10 390	54						
	344 506	54		344 506	54		549.625	13		549.625	13

Hranilnica in posojilnica v Predvoru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za drugo upravno leto 1905.

Člani: začetkom leta 1905. 39, v upravnem letu pristopilo 18, odpadlo 1, koncem leta 1905. 56.

Deleži: začetkom leta 1905. 39, v upravnem letu prirastlo 18, izplačano 1, koncem leta 1905. 56; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 77.657 52.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	36	—	Deleži	2	—	Posojila	17.620	56	Deleži	112	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi .	23 029	93	Vzdig. hran. vloge .	4.918	76	Tekoči račun z zvezo	12.825	02	Hran. vloge s kapit. obrestmi	31.909	05
Vrnjena posojila . .	3.209	06	Dana posojila . . .	12 170	—	Inventar premični .	266	24	Predplač. obr. posojil	36	46
Tekoči račun z zvezo	11.144	65	Tekoči račun z zvezo	19.994	59	Zaostale obr. posojil	5	50	Rez. zaklad s prisp.	114	51
Obresti tek. računa	510	43	Obr. hran. vlog izpl.	64	53	Delež pri Zadr. zv.	1.000	—	Čisti dobiček . . .	45	30
Plačane obr. od pos.	765	29	Obr. hr. vl. kapitaliz.	1.119	41	„ „ Union	500	—			
Upr. in urad. prisp.	58	43	Obr. pos. povrnjene	19	65						
Pristopnine	20	—	Upr. in urad. stroški	33	48						
Got. začetkom l. 1905	54	97	Rent. dav. in nep. pri.	5	98						
			Delnica „Union“ .	500	—						
			Gotov. konec l. 1905	—	—						
	38.828	76		38 828	76		32 217	32		32 217	32

Hranilnica in posojilnica v Preski,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za III. upravno leto 1905.

Člani: začetkom leta 1905. 43, v upravnem letu pristopilo 35, odpadlo 0, koncem leta 1905. 78.

Deleži: začetkom leta 1905. 43, v upravnem letu prirastlo 35, izplačano 0, koncem leta 1905. 78, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 83.612 54.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	70	—	Vzdig. hranil. vloge	9 339	53	Posojila	22.810	—	Deleži	156	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi .	19.038	14	Dana posojila . . .	16 230	—	Tekoči račun z zvezo	11.006	68	Hranilne vloge s kapitalizov. obresti .	34.939	81
Vrnjena posojila . .	2.380	—	Tekoči račun s zvezo	14 641	92	Inventar premični .	443	41	Predpl. obr. posojil	194	86
Tekoči račun z zvezo	18.822	43	Obr. hr. vl. izplačane	114	29	Zaost. obresti posojil	12	32	Rez. zaklad z obresti	80	64
Obresti tek. računa	819	03	Obr. hran. vlog kap.	1.243	25	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—	Čisti dobiček . . .	88	72
Plač. obr. od posojil	675	37	Obresti pos. povrnj.	1	98	Gotov. konc. l 1905	187	62			
Upr. in urad. prisp.	59	88	Obr. in urad. stroški	34	33						
Pristopnine	35	—	Rentni davek in neposred. pristojbina	9	93						
Zamudne obresti . .	—	19	Prehodni zneski . .	97	23						
Odpis rent. davka .	—	04	Got. začet. leta 1905	187	62						
	41 900	08		41.900	08		35 460	03		35.460	03

Hranilnica in posojilnica v Rovtah pri Logatcu,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo, za X. upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 1905 188, v upravnem letu prirastlo 18, odpadlo 4, koncem leta 1905 202.

Deleži: stanje začetkom l. 1905 188, v upravnem letu prirastlo 18, izplačano 4, koncem l. 1905 202, odpovedano: 20.

Denarni promet: K 246.248-25.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	36	—	Deleži	8	—	Posojila	119.288	07	Deleži	404	—
Hranilne vloge s kap. obrestmi	72.998	33	Vzdig. hran. vloge	55.155	88	Inventar premični	213	42	Hranilne vloge s kap. obrestmi	127.623	05
Vrnjena posojila	20.737	23	Dana posojila	42.134	98	Zaostale obr. posojil	4.631	82	Tek. račun z „Zvezo“	886	33
Tek. račun z „Zvezo“	21.436	17	Tek. račun z „Zvezo“	17.577	19	Vrednost tiskovin	89	80	Rezer. zaklad s pris.	3.865	26
Obresti tek. računa	377	19	Obr. hran. vlog izpl.	391	89	Delež pri „Zadr. zv.“	1.000	—	Čisti dobiček	808	54
Plačane obr. posojil	4.758	63	Obr. hr. vlog kapital	4.822	80	Delež pri „Lj. pos.“	4	—			
Upr. in urad. prisp.	147	50	Upr. in uradni stroški	167	01	Naložen denar	4.673	80			
Plač. obresti nalož. denarja	170	73	Ren. dav., nep. prist.	56	47	Got. koncem l. 1905	3.656	27			
Gotov. zač. leta 1905	4.260	98	Naložen denar	927	27						
			Gotov. 31. dec. 1905	3.656	27						
	124.949	76		124.949	76		133.587	18		133.587	18

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Jurju ob juž. žel.,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo, za V. upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 183, v upravnem letu prirastlo 25, odpadlo 7, koncem leta 201.

Deleži: stanje začetkom leta 183, v upravnem letu prirastlo 25, izplačano 7, koncem leta 201, odpovedano: 4.

Denarni promet: K 382.029-56.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	50	—	Deleži	32	—	Posojila	117.319	16	Deleži	866	—
Hranilne vloge s kap. obrestmi	141.070	98	Vzdig. hranil. vloge	71.789	29	Tekoči račun z Zvezo	135.028	63	Hranilne vloge s kap. obrestmi	264.907	11
Vrnjena posojila	21.092	04	Dana posojila	39.074	62	Inventar premični	1.688	30	Predplač. obr. pos.	776	80
Tek. rač. z „Zvezo“	18.170	20	Tekoči račun z zvezo	66.298	43	Inventar nepremični	7.224	79	Na tiskovinah	21	98
Obresti tek. računa	4.698	43	Inventar premični	1.375	26	Zaostale obr. posojil	1.255	28	Rezer. zaklad	1.713	93
Plač. obresti od pos.	5.919	36	Obr. hran. vlog izpl.	509	26	Vrednost tiskovin	202	—	Čisti dobiček	366	86
Upr. in uradni prisp.	329	85	„ kap.	9.070	75	Vrednost kolekov	4	—			
Pristopnine	25	—	„ pos. povrnjene	9	12	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—			
Najemnine	12	—	Upr. in urad. stroški	715	93	„ tisk.	1.000	—			
Obr. del. p. Z. tisk.	39	80	Davki	277	02	Obresti od tega	219	80			
Gotov. 31. dec. 1905	1.385	73	Poprava hiše	68	54	Zaostale najemnine	153	50			
			Zavarovalnine	15	95	Got. koncem l. 1905	3.557	22			
			Gotov. 31. dec. 1905	3.557	22						
	192.793	39		192.793	39		268.652	68		268.652	68

Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah,

registrirana zadruga z neomejenim poroštvom, za XIX. upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 1905 —, v upravnem letu pristopilo 230, izstopila 161, koncem l. 1905 2.041, odpovedalo 215.

Deleži: stanje začetkom leta 1905 —, v upravnem letu prirastlo 892, odpadla 491, koncem leta 1905 5.446.

Denarni promet: K 569.671-86.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Gotov. zač. leta	4.368	34	Dana posojila	88.053	14	Posojila	344.634	77	Deleži	10.893	—
Vrnjena posojila	57.925	46	Izplač. hr. vloge	124.967	36	Naložen denar	2.715	58	Hranilne vloge s kap. obrestmi	350.323	80
Prejete hran. vloge	132.299	76	Izplač. hran. obresti	1.270	26	Inventar premični	469	64	Tek. račun s zvezo	18.428	11
Prejete pos. obresti	18.943	71	Upravni stroški	3.802	66	Inventar nepremični	33.168	71	Predpl. obresti pos.	2.201	83
Prejeti upr. stroški	3.280	46	Tekoči račun z zv.	57.500	—	Zaostale obr. posojil	11.415	46	Rezer. zaklad	20.670	01
Vplačani deleži	1.784	—	Tekoči račun z zv.	2.363	78	Delež pri Zadr. zv.	1.000	—	Čisti dob. za l 1905	655	59
Vplačane vstopnine	458	—	Obresti tek. računa	18	—	Nepovr. sod stroški	1.968	98			
Prejete zamud. obr.	1.011	04	Nakupljen pr. inv.	900	—	Vadij	60	—			
Tekoči račun z zvezo	67.533	26	Za dobrodel. namene	960	—	Vrednost tiskovin	700	—			
Tiskovine	52	50	Nagrade	982	—	Gotov. 31. dec. 1905	7.039	20			
Vplačana zaost. kup.	189	—	Izplačani deleži	499	13						
Gospodarski dohodki od nepremičnin	510	—	Društveno posestvo	7.039	20						
			Gotov. 31. dec. 1905	7.039	20						
	288.355	53		288.355	53		403.172	34		403.172	34

Sodarska zadruga v Češnjici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za četrtu upravno leto 1905.

Člani: začetkom leta 75, v upravnem letu pristopilo 0, odpadlo 0, koncem leta 75.

Deleži: stanje začetkom leta 75, v upravnem letu prirastlo 0, izplačano 0, koncem leta 75; odpovedano 0.

Denarni promet: K 98.684-64.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1904	1.141	88	Vrnjena izposojila .	5.833	50	Vrednost blaga . .	1.688	83	Deleži	4.188	83
Vplaćani deleži . .	1.010	—	Izdatki za blago . .	36.946	58	Ter. na blagu pri zad.	259	70	Neizpl. obr. deležev	209	25
Pristopnine	10	—	Voznina	2.400	08	Terjatve na blagu			Izposojila	5.000	—
Izposojila	4.833	50	Naložen denar . . .	1.000	—	pri nezadružnikih	4.087	48	Rezerv. zakl. z obr.	2.023	64
Prejemki za blago .	42.702	55	Inventar premični .	69	60	Inventar nepremični	3.000	—	Čisti dobiček . . .	516	34
Povrnjena voznja . .	37	35	Davki	75	56	Inventar premični .	395	52			
			Neposredna pristojb.	—	90	Vrednost skladišća .	500	73			
			Upravni stroški . .	2.385	10	Delež pri „Z. zv.“ .	200	—			
			Obresti izposojil . .	218	16	Delež Gosp. zvezi .	20	—			
			Delež Gosp. zvezi .	20	—	Naložen denar . . .	1.000	—			
			Got. koncem l. 1905	785	80	Gotov. konec l. 1905	785	80			
	49.735	28		49.735	28		11.938	06		11.938	06

Mlekarska zadruga v Dragomlju,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za šestrtu upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 1905 155, v upravnem letu prirastlo 12, odpadlo 2, koncem leta 1905 165.

Deleži: stanje začetkom leta 1905 210, v upravnem letu prirastlo 12, izstopilo 3, koncem leta 219, odpovedano: 2.

Denarni promet: K 30.953-01.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1904	105	10	Izplaćani deleži . .	18	—	Vrednost blaga . .	50	—	Deleži	1.238	—
Vplaćani deleži . .	78	—	Vrnjena izposojila .	600	—	Inventar nepremični	4.445	42	Tekoći račun . . .	5.319	94
Pristopnine	2	—	Izdatki za blago . .	12.484	16	Inventar premični .	1.923	25	Rez. zaklad z obr.	100	17
Prejemki za blago .	15.345	34	Davki	3	93	Delež pri „Zad. zv.“	200	—	Čisti dobiček . . .	138	37
Za tiskovine	3	60	Upravni stroški . .	1.942	16	Del. pri hr. in pos. v	2	—			
Za prodani inventar	60	—	Obresti tek računa	360	—	Sv. Jakobu					
Prisp. za nab. ledu	13	42	Za tiskovine	22	40	Delež pri Gosp. zv. .	20	—			
			Del. in pristop. G. zv.	21	—	Gotov. 31. dec. 1905	155	81			
			Gotov. 31. dec. 1905	155	81						
	15.607	46		15.607	46		6.796	48		6.796	48

Mlekarska zadruga v Poljanah,

registrovana zadruga z omejenim poroštvom, za peto upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 79, v upravnem letu prirastlo 1, odpadlo 0, stanje koncem leta 80.

Deleži: začetkom l. 1905 79, v upravnem letu prirastlo 1, odpadlo 0, koncem l. 1905 80, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 30.346-52.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1904	1.799	49	Vrnjeni dolg na upr.			Terj. na bl. pri nez.	1.496	94	Deleži	225	37
Vplaćani deleži . .	2	—	stroških za 5 let .	1.549	28	Vrednost inv. prem.	6.776	70	Izposojila	10.490	—
Izposojila	372	58	Izdatki za blago . .	12.797	75	Terj. na inv. pri zadr.	352	22	Dolg na blagu zadr.	1.183	27
Prejemki za blago .	12.153	27	Voznina	785	—	Delež pri Zadr. zvezi	20	—	Dolg na blagu nezad.	25	35
Prejemki za ročke .	76	26	Inventar premični .	2	10	Deleži pri dr. zavod.	2	—	Dolg na obr. od izp.	1.244	50
Prisp. zadr. za vožnju			Upravni stroški . .	39	13	Zguba prejšnjih let	5.997	96	Dolg na inventarju .	838	02
mleka po odbitku	769	66							Dolg Zadr. zvezi .	239	55
									Dolg na blag. kot izp.	372	58
									Čisti dobiček . . .	26	18
	15.173	26		15.173	26		14.645	82		14.645	82

Mlekarna in sirarna v Žireh,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo za VIII. upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 1905 110, v upravnem letu pristopilo 2, izstopilo 15, stanje 31. decembra 1905 97.

Deleži: stanje zač. l. 1905 145, v upravnem letu prirastlo 2, odpadlo 20, koncem l. 1905 127; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 26.245.46.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blagajniški preostanek l. 1904 . . .	263	24	Izplačani deleži . .	80	—	Terjatve na blagu pri nezadružnikih . .	890	—	Deleži	520	—
Vplačani deleži . .	8	—	Vrnjena izpos. član.	112	35	Inventar nepremični . .	5.899	08	Izpos. hran. in pos.	4 000	—
Izposojila brez obr. zadružnikov . .	229	11	Izdatki za blago . .	10.087	17	Inventar premični . .	1.050	10	Dolg na blagu zadr.	628	96
Prejemki za blago . .	12.608	27	Davki	19	95	Delež pri Zadr. zv.	20	—	Izpos. brezobr. zadr.	1.816	76
Prispev. od ledenice in vrta	65	—	Upravni stroški . .	1.850	26	Delež pri Logaški mlekarni	10	—	Rezerv. zaklad . .	1.832	42
Uprav. prisp. (knjižice in papir) . .	18	06	Obresti izposojil . .	220	—	Delež pri hran. in pos. v Žireh . .	2	—	Čisti dobiček . . .	277	86
Najemnina od hiše	200	—	Za tiskovine (knjiž.)	17	72	Gotov. 31. dec. 1905	1.204	82			
Dohodki tehtnice . .	100	—	Za ročke	57	—						
Povrnjeni davek . .	169	46	Gotov. 31. dec. 1905	1.204	82						
Za ročke od članov	64	—									
	13 725	14		13 725	14		9 076	00		9.076	00

Kmetijsko društvo v Podkorenu,

registrovana zadruga z omejeno zavezo za VIII. upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 1905 171, v upravnem letu pristopilo 11, izstopilo 2, koncem leta 1905 180.

Deleži: stanje začetkom leta 1905 171, v upravnem letu prirastlo 11, odpadlo 2, koncem leta 1905 180.

Denarni promet: K 121.950.39.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1904	1.549	06	Izplačani deleži . .	256	44	Vrednost blaga . .	5.322	88	Deleži	5 612	86
Vplačani deleži . .	270	—	Vrnjena izposojila . .	864	50	Ter. na blagu pri zad.	15.137	28	Neizpl. obr. deležev	873	40
Pristopnine	22	—	Izdatki za blago . .	54 002	82	Inventar nepremični	2 538	88	Izposojila	11 526	—
Izposojila	2.820	—	Voznina	2.224	66	Inventar premični . .	599	42	Dolg na blagu zadr.	274	—
Prejemki za blago . .	57 487	54	Užitnina	80	—	Delež pri Zadr. zv.	200	—	Dolg na blagu nezad.	1.951	90
Najemnina	26	20	Inven. prem. in nepr.	355	88	Gotov. konec l. 1905	2.400	21	Dolg na obr. od izp.	553	52
Povrnjeni davek . .	2	50	Davki	129	56				Kavecija	100	—
			Neposredna pristojb.	—	40				Rezervni zaklad . .	4 686	83
			Upravni stroški . .	1 215	59				Čisti dobiček . . .	620	16
			Obr. delež. in izpos.	645	24						
			Gotov. 31. dec. 1905	2.400	21						
	62.175	30		62.175	30		26.198	67		26.198	67

Kmetijsko društvo v Srednjivasi,

registrovana zadruga z omejeno zavezo za VII. upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 1905 356, v upravnem letu pristopilo 15, izstopilo 1, koncem leta 1905 370.

Deleži: stanje začetkom leta 1905 356, v upravnem letu prirastlo 15, odpadlo 1, koncem l. 1905 370; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 339.116.22.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blagajniški preostan. l. 1904	56	51	Izplačani deleži . .	1.277	32	Vrednost blaga . .	27.161	30	Deleži	6.447	42
Vplačani deleži . .	188	—	Vrnjena izposojila . .	15.467	—	Terj. na bl. pri zad	15.184	95	Neizplač. obresti del.	1.354	60
Pristopnine	36	—	Izdatki za blago . .	142 388	89	Terj. na bl. pri nez.	1.514	94	Izposojila	31.280	—
Izposojila	14.400	—	Voznina	4 149	76	Vred. neprem. inven.	11 582	42	Dolg na blagu nez.	16.261	69
Prejemki za blago . .	154.875	60	Užitnina	682	94	Vred. prem. invent.	4 565	09	Dolg na obr. od izp.	1.564	—
Upravni prispevek . .	12	—	Inventar premični . .	65	80	Delež pri Zadr. zv.	200	—	Rez. zaklad	2.918	99
			Davki	128	25	Delež pri Gosp. zv.	20	—	Čisti dobiček . . .	422	—
			Upravni stroški . .	2.291	61	Got. koncem l. 1905	20	—			
			Obresti deležev . .	371	39						
			Voznja na žel. od bl.	2.705	15						
			Delež pri Gosp. zvezi	20	—						
			Gotov. konc. l. 1905	20	—						
	169.568	11		169 568	11		60 248	70		60.248	70

VABILO

na

osmi redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Semiču,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

kateri se bo vršil v nedeljo dne 29. aprila 1906 ob 4. uri
popoldan v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1905.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti. Načelstvo.

Sklepalo se bode ob vsakem številu navzočih udov.

VABILO

na

VIII. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Tomaju,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bode vršil v nedeljo, dne 29. aprila 1906 ob 4. uri
popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računa za leto 1905.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti. Načelstvo.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Stari Loki,
reg. zadruge z neom. zavezo.

ki se bo vršil v nedeljo, dne 6. maja 1906 ob 3. uri po-
poldne v kaplaniji v Stari Loki.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1905.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva, oziroma računskega pregledovalca in njega namestnika.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti. Načelstvo.

Ker na dan 1. aprila 1906 sklicani občni zbor ni bil
sklepčen vsled premale udeležbe, sklepa ta občni zbor pri
vsakem številu udeležencev.

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Šmartnem pri Litiji,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši v nedeljo, dne 6. maja 1906 ob 3. uri popoldne
v občinski pisarni ozir. v stari šoli v Šmartnem.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje in predložitev računa za leto 1905.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prosti nasveti. Načelstvo.

NB. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se v
smislu § 33. združnih pravil drugi dne 24. maja ob istem
času, na istem mestu in z istim dnevnim redom.

VABILO

k

OBČNEMU ZBORU

Hranilnice in posojilnice v Šmariji,
reg. zadruge z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 6. maja 1906 ob 3. uri po-
poludne v kaplaniji v Šmariji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Predložitev in potrjenje računa za leto 1905.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti. Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se čez pol
ure drug občni zbor, na istem mestu in z istim dnevnim
redom, ki bo sklepal ne glede na število navzočih.

VABILO

na

I. REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Komendi,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 6. maja 1906 ob 3. uri po-
poludne v kaplaniji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1905.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti. Načelstvo.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

„Ljudske posojilnice,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo“
v Ljubljani,
ki se vrši

dné 30. aprila 1906 ob 6. uri zvečer
v društvenih prostorih, Kongresni trg št. 2.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.	5. Sklepanje o porabi dobička.
2. Poročilo nadzorstva.	6. Volitev nadzorstva petero članov.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.	7. Dopolnilna volitev štirih udov načelstva.*
4. Sklepanje o potrditvi računa.	8. Slučajnosti.

V Ljubljani, dné 11. aprila 1906.

Za načelstvo:

Dr. Ivan Šusteršič,
načelnik.

Josip Šiška,
podnačelnik.

*) V smislu §§ 17 in 27 pravil izstopijo letos naslednji udje načelstva: Anton Belec, Dr. Andrej Karlin, Gregor Šlibar in umrli Josip Jarc.

VABILO

na

V. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Vrhniki,
reg. zadruga z neom. zavezo,
kateri se bode vršil dne 13. maja 1906 ob 4. uri popoldne
v Katoliškem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1905.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

VII. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Gozdu,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bode vršil v nedeljo, dne 6. maja 1906 ob 3. uri po-
poludne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računa za leto 1905.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

GOSPODARSKO BERILO.

Nevaren sovražnik jabolk.

Prišla je spomlad, pokazal se je pa tudi najhujši sovražnik naših jabolk.

Kdor je jabolkovo drevje količkaj opazoval, je videl, da včasih cvetni popki, namesto da bi se spustili, postanejo rujavi, se posušijo in polagoma odpadejo. „Jug je vzel“, pravijo naši kmetovalci. To pa je prišlo tako: Komaj prične brstje odganjati, že babica nekega hroščka, ki najrajše pod luskinami stare

kože ali pa v zemlji tik debela prezimuje, začne jajčka leči in sicer samo v cvetne popke.

Oglej si cvetni popek; ako vidiš na seveda še nerazcvetenem cvetnem listku male pičice, kakor da bi ga bil z iglo nabodel — najdeš, če imaš dobro oko, — v popku prav majhno jajčece, to je „cveto-dera“, črvički kacih 4 do 5 milimetrov dolgega ru-javkastosive barve z malim rilčkom. Najložje bi se še primerjal veliki uši z rilcem.

Ako pa nekoliko dni pozneje tak cvetni popek previdno raztrgaš najdeš v njem rumenkasto-belega, v začetku manjšega potem večjega črvička, pozneje pa istobarvene bubice; oba prav živahno breata, če se jih dotakneš.

Tega največjega sovražnika naših jabolk, ki dostikrat ves pridelek pokonča, posebno če se pri neugodnem vremenu cvetje le počasi razvija in spušča, vsako leto pa gotovo za milijone kron škode napravi, se pa lahko ubraniš na ta način:

Eden ali več posestnikov skupaj si kupi toliko metrov najslabše kotenine, da se napravi iz te štiri velike stirjaške rjuhe. Velike morajo biti toliko, da vso zemljo okoli debla jablane tako obsežno prikrijejo kakor daleč veje segajo. Napravi si še močno železno kljuko, povij jo s cunjjo in natakni jo na 4 do 5 metrov dolgo prekljo.

Delaj pa tako:

Vsaki dan zgodaj greš na vrt; razgrni rjuhe eno tik druge tako okoli jablane, da je ves svet kar ga veje pokrijejo tudi z rjuhami do cela pokrit. Potem kak možek s kljuko eno veliko vejo za drugo naglo in močno strese. Sedaj primejo delavci (otroci, ženske,) rjuho za vogle jo po dolgem skupaj zgrnejo in dobro potresejo, tako da pride vse kar je na rjuhi na sredo. Rjuhe se zopet razgrne in klanje se prične, t. j. vse kar je na rjuhi se zmečka. Na cvetodere je posebno paziti. Ta se kaj rad na tla spusti, če se drevo količkaj strese; na tleh pa potegne nožice k životu in tudi rilček po životu položi in se tako potuhne, da je videti kakor popkova luskinica. Dobro poglej in ne daj se goljufati. Na ta način se hodi od jablane do jablane in vsaki teden, dokler ni drevo vse v cvetju, je treba vsako deblo vsaj dvakrat otresti.

Trese se pa vsaki dan samo tako dolgo dokler leži močna rosa, do 7. in pol ali k večjem 8. ure; ko enkrat solnce dobro ogreje, cvetodér preveč oživi in zleti.

Kolikor bolj je lega zavarovana proti vetrom, toliko rajši se ti ta nestvor kraja drži in toliko več škode napravi. Zato pa tudi tako jutro po hudem vetru ne boš imel posebnega uspeha pri „lovu“.

Izkušeni sadjerejci trdijo, da ta sovražnik jabolk cvetodér (*anthonomus pomorum* L. *Apfelblütenstecher*) manje škoduje, če je drevje prav močno, ker popki hitreje razcvetejo; močno drevje pa nam zraste le tedaj, če mu redno in močno gnojimo.

Poglavje iz zelenjadarstva.

Na rast zelenjadi ima lega vrta bistven, če ne največji vpliv. Pod besedo „lega“ mislim v tem slučaju smer, v kateri se razteza vrt proti raznim svetovnim stranem zdaj v ravnini, zdaj v brežinah. Naše zelenjadne rastline so po sreči tako mnogovrstne narave, da jih moremo nekoliko gojiti tudi še v naj-

neugodnejših razmerah z uspehom. Toda pri mnogovrstnosti zelenjave in pri njihovih tako različnih življenjskih pogojih je naravnost nemogoče reči, ta in ta lega je najboljša za zelenjadni vrt. Vsaka lega ima svoje dobre, pa tudi svoje slabe strani. V obče lahko rečemo, da so rebri, ki so nagnjene proti severu, severovzhodu ali severozapadu in katere prepihava ostri sever, najneugodnejše. Vrt naj, če le mogoče, leži v dolini, nikoli pa na prosti, izpostavljeni višavi. Ako pa ravne ploskve ne moremo dobiti, potem nam lahko nagnjena pobočja proti jugu ali jugozahodu tudi še prav dobro služijo. Ako imamo več vrtov, tedaj bomo porabili v dolini ležeči svet za zelenjad, višji svet pa za sadje.

Kakor znano, hočejo imeti razne rastline od matere zemlje različno hrano. Ako torej sadimo na vrtu vedno le eno vrsto, tedaj se dotične snovi v zemlji porabijo, dočim druge brez koristi ležijo v zemlji. V ozir njihovih zahtev razdelimo lahko rastline v 3 oddelke:

1.) Rastline trošilke, t. j. take, ki potrebujejo veliko hrane, torej rodovitne zemlje. K tem spadajo vse vrste kapusa, dalje zelena, solata, špinača, kumare, melone, buče, paradižnik i. t. d. Tem rastlinam ne bomo nikoli preveč gnojili. Neki angleški vrtnar je slučajno našel, da paradižnik posebno lepo raste, ako se mu gnoji s pepelom.

2.) Rastline, ki rahljajo zemljo. Te hočejo sicer tudi rodovito zemljo, a ni treba, da bi bila na novo zagnojena. Sem spadajo pred vsem korenjske rastline, kakor peteršilj, korenje, rdeča pesa, čebula, krompir i. t. d. Te rastline prodirajo v tla in jih rahljajo. Svež gnoj zanje ni zdrav, ker zgubijo njihovi koreni po njem svoj dober okus.

3.) Rastline, ki so zadovoljne s pusto zemljo. Sem spadajo v prvi vrsti stročnice, torej grah, fižol, ki dobivajo veliko hrane, zlasti dušik, iz zraka. Tudi čebulček, šalot, in česenj prištevamo sem. Ti svežega hlevskega gnoja ne preneso, ker napravijo v taki zemlji pač mnogo listja, a malo sadu. Slednjič še besedico o kolobarjenju zelenjadrnih rastlin.

V vsakem dobro urejenem vrtu naj se po istih načelih kot v kmetijstvu pazi na primerno kolobarjenje in sicer ne samo z ozirom na gnojenje, ampak tudi na rahljanje zemlje. Najbolje je, ako vsako leto eno tretjino vrta rigolamo, globoko prekopljemo in pognojimo in sicer zato, ker tudi vrtne rastline z ozirom na njihovo hrano najlože delimo v 3 vrste. V prvi oddelek bi prišle vse močno troseče rastline, torej vse kapusove vrste, posebno cvetni in brstni kapus, solata, zelena, por, špinača, korenje, buče, kumare in rabarbara. Na drugo parcelo bi morale priti vse korenjske in gomoljnate rastline (izvzemši zeleno), čebula, natiški fižol in vse semenske rastline. V tretji oddelek spada nizki fižol, grah, majska in jesenska repica.

Mali posestnik in gozdno gospodarstvo.

Ako posežemo s spominom nazaj v davno minule čase, se nam odpre vse drugačen pogled po naših dolinah in hribih, nego dandanes. Po sedanjih goličavah, le redko poraščenih z brezo in krmežljivim borovcem so šumeli krasni hrastovi in bukovi gozdovi, vmes pa so se košatile vitke smreke in jelke. — Ti gozdovi so izginili, umakniti so se morali napredujoči kulturi in zlato klasje šumi in se ziblje marsikje kot dedič listnatih in jelovih gozdov. Kjer se nahajajo še ostanki nekdanjih lepih gozdov, tam vidimo dandanes le revno za življenje se borečo smreko, kjer je pa zemlja še bolj izmolzena, pa borovje in nepotrebno jelšo. Ti gozdovi so svoj čas igrali v domačem gospodinjstvu matere narave velevažno vlogo in so bili varstvo zoper nezgode vremena za zemljo.

Ne bom popisoval, kaj je bilo vzrok pogina naših gozdov, ker ta je bil v raznih krajih različen. Na Krasu na pr. je že pred stoletji Benečan uničil gozdove, na katerih je postavil svoja mesta in ladje v morske valove. Kar je še pustil laški paša, so pozneje pokončale domače kobilice v obliki lesnih trgovcev, ki so mnogo notranjskih hribov oglodali prav do kosti. Drugod zopet je veliko zakrivilo preobilno žganje, oglja za plavže in druge tovarne, gozdna paša, popolno izsekavanje velikih gozdnih parcel in nebrižnost za nove nasade, marsikje v veliki meri nesrečno žganje in pijančevanje pri gospodarjih gozdov, vse to je zakrivilo, da smo prišli do sedanje tako malo tolažljive podobe naših gozdov.

Naravne posledice tega stanja so samopašno gospodarstvo vetrov in mraza na eni, vročine in suše na drugi strani. Kjer ni varstva v naravi, kar imajo biti ravno gozdovi, tam se ziblje narava v samih kontrastih in nasprotjih, tam so doma presilni nalivi, nevihte, toče, viharji, se menjava prehuda moča s pogubno sušo itd.

Uničenje gozdov nam je navalilo na glavo nezgode in nesreče, ki jih preprosti seljak ni mogel slutiti, pač pa preračunati gozdarski strokovnjak, ki vidi nekoliko dalje.

Koliko imamo v naši domovini voda, ki so čez leto popolnoma krotke vodice, na pr. kamniška Bistrica, dasi njihova struga kaže, da to krotko jagnje lahko tudi zbesni in postane kruta zver. In res, kadar nastopi močno deževje in se utrga oblak nad kamniškimi planinami, tedaj odteče vsa voda bliskoma raz golo pečevje, naraste v mogočno reko, ki provzroča v dolini neizmerno škodo ljudem, ki nimajo najmanjše krivde pri tem, da so planine ogoljene.

Te grozne posledice razgozdovanja, ki jih mnogokrat niti preceniti ni mogoče, nakladajo državam, deželam in občinam, pa tudi zasebnim gospodarjem na ramo nujno dolžnost, da ohranijo pri gozdovih, kar

se da še ohraniti in da na vso moč skrbe za pomlajevanje in novo zasajevanje gozdov.

Kar zadeva rabo gozda pri malih posestnikih, kakoršni smo v veliki večini slovenski kmetovalci, bi svetovali to-le. Gospodar naj si razdeli svoj gozd v dva dela, ki sta strogo ločena. Prvi del naj služi potrebam domače hiše, ki jo oskrbuje z lesom in drvni. Rabi se na ta način, da se izsekava drevje, ki je najstarejše in pregosto, zasajen pa naj bo s smreko in mecesnom, vmes pa tudi z drugim drevjem ki se rabi pri domu. Ne pregosto nasajen se rabi ta del tu in tam tudi lahko kot paša za kratek čas.

Drugi del pa je namenjen za les za prodaj. Tukaj bi bilo najbolj pravo, ako bi se vzelo vsako leto toliko lesa ven, kolikor ga gozd po svojih razmerah pač zamore dati, n. pr. na oral po 2 metra, ker pa je to največkrat za gospodarja prenerodno, že zavoljo opravljanja, zato se po navadi seka na enkrat za več let skupaj in se potem toliko let pusti gozd na miru. Seka naj se v teh gozdih vedno le ozke parcele skupaj do golega, da se morejo v kratkem zopet same zasejati z mladim gozdom.

Velikansko škodo si dela gospodar, ki izsekava mladi les, to je pustošenje, ki mu ga ne najdemo z lepa para. Kakor namreč polje ne obrodi in ne more dati pridelkov, ako se o pravem času in dobro ne gnoji, ravno tako ne more dati gozd svojega sadu, ako ne dobi nobene hrane. Hrano si oskrbi že gozd sam s svojim odpadlim listjem in iglami in senco, ki jo nudi zemlji pod seboj; ali v ta namen treba gozdu časa. Čim večkrat in v čim manjših presledkih se gozd izsekava in spremeni v goličavo, toliko pustejša postaja zemlja, dokler tako ne opeša, da sploh ni več v stanu porajati les iz sebe. Sicer pa gospodar, ki seka še mlad les, škoduje sam sebi najbolj, ker ga seka ob času, ko najlepše raste, ko ravno začenja donášati najboljše obresti in vrednost gozda z dnevi in tedni kar vidoma raste. Tovarne za brušenje lesa, ki omogočujejo slabemu gospodarju sedaj, da tudi mlado lesovje spremeni v zlato so iz tega stališča nekako prokletstvo za naše lepe gozdove; pa tega ni treba, kajti tudi te tovarne bi lahko pri pametnem gospodarstvu dobile dovolj surovega materiala iz izsekavanja pregostega lesa.

Ena najvažnejših rečij, da pridemo z našim gozdnim gospodarstvom zopet na pravi stan pa je pogojezdovanje, novi nasad izsekanih parcel.

Že preje sem omenil, da tam, kjer se izsekavajo iz gozda le ozki pasovi ni treba umetnega pogojezdovanja, ker to oskrbi že narava sama. Tam pa, kjer so izsekane obširne ploskve, moramo na delo sami. In čim preje to storimo, toliko menj bo imela trpeti škode gozdna zemlja. Postava že zapoveduje, da je treba svet v 5 letih po izsekanji pogojezditi, to se pravi, čez 5 let mora biti ploskev že poraščena z

mladimi zelenimi razstlinami. Le škoda da se ta postava ne izvršuje niti od daleč ne tako ojestro kakor predpisuje paragraf. V dokaz temu lahko pokažemo vsepovsodi na obširne stare goličave. In vendar! Kako lahko je zadostiti postavi in pogojzdi svet!

Tudi, ako rabimo dotični svet za pašo, vendar še lahko sadimo. Saj ni nikjer pisano, kako na gosto da moramo saditi. Ako vsadim na razdaljo 4—5 metrov po eno sadiko, dobe tla dovolj varstva in posestnik dobi dovolj paše, dá boljše paše nego brez drevja in drevje bo dalo ob svojem času lepe dohodke. Potrebuje se pri takem sajenji okroglo 500 sadik na hektar ali 280 na oral. 500 sadik stane v c. kr. gozdni drevesnici v Ljubljani približno 2 K in da v 60. do 80. letu precej veliko lesa. To lahko in kratkočasno delo lahko vsak gospodar sam izvrši s svojimi ljudmi in le želeči bi bilo, da bi se otroci v šoli učili tudi takih reči, kakor je oskrbovanje in presajevanje gozdnih sadik, mesto raznih učenostij, ki jim pozneje nič ne koristijo. Z velikimi stroški za pogojzdovanje se torej ne more nihče izgovarjati. Kar pa zadeva gozdno pašo, trdimo da je ista ob enem z novim nasadom mogoča, v obče pa velja: čim menj živine v gozdu, toliko bolj zanj in za gospogarjev mošnjček. Iz istih razlogov voščimo tudi pogin raznim živalicam, kakor zajcem, srnjakom itd. ki jih tako negujejo naše postave na ljubo raznim graščakom in baronom, nam pa v jezo in občutno škodo. F. P.

Prevročča hrana in pijača škoduje zdravju živine.

Koliko škoduje prevročča hrana in pijača zdravju živine, napravil je zanimive poizkušnje sloveči dr. Späth in sicer z domačimi zajci. Poizkušnja je pokazala, ko je spravil v želodec vodo gorko 55° C, je zbolel zajec na katarju želodčne slirnice. Pri vodi 60° C začnejo se pokazovati otekline, ko je dal navrh še nekoliko hladne vode. Pri 70° C začelo se je vnetje z otokom in pri povžitku 75—80° C gorkote nastal je popolen poraz želodčnih organov, katerim je po dodatku nekoliko mrzle vode sledila — smrt.

Priporočila se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.

Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Lajca za valjenje od velikih, izvanredno lepih grahastih Plymouth-Roks, znano najboljših jajčaric in finega mesa, ducat 4 krone. 75% oploditve se garantira in neoplojene enkrat nadomesti. Prodaja jih L. Ševar v Rakeku. 259, 3—1

Spominska knjiga prve gorenjske razstave.

Zaradi tehničnih ovir in deloma zaradi še prepičle naročbe, knjiga še ni mogla iziti. Pač pa je ista že v tisku. Ker so sadne slike v tej umetniški in krasni izpeljavi, precej drage, je želeči, da se že vnaprej ve, koliko približno bo naročnikov, da se zamore naročiti slike. Manj od 300 izvodov ne gre naročati. Kdor želi imeti to lepo in koristno knjigo, naj pohiti z naročbo. Posebno opozarjamo na to delo udeležnike razstave. Cena nevezani knjigi 6 K — vezani v rudeče platno 8 K. — Naroča se pri načelstvu sadne razstave v Radovljici, Gorenjsko.

Službo išče štacunski sluga, 30 let star, zvest, zanesljiv.

Služboval je že v večjem konsumnem društvu kot donášalec blaga in je tudi pri prodaji pomagal.

Baderna (v Istri), gospodarsko društvo, ima v svoji zadružni kleti 4000 hl črnega in 500 hl belega vina.

Kdor hoče kupiti izborno istrsko kapljico po zmernih cenah, jo dobi zanesljivo pri gospodarskem društvu v Baderni.

Seme kašelskega zelja, katero naredi lepe, trde glave in dele, zajamčeno pristno in kaljivo. Prodaje dokler je kaj zaloge, Ignacij Mercina, posestnik v Zg. Kašlju p. D. M. v Polju pri Ljubljani. 2 dkg (navadno žlico) za 80 vin., poštnine prosto. Denar je poslati naprej. Sprejemajo se tudi pisemske znamke. Večja naročila po dogovoru.

Lajca za valjenje od plemenitih kur, kakor 1. Plymut-Roks, 2. Hudan z velikim čopom, 3. belé Italijanke, 4. Zlatoprižni Viandot, 5. Črni veliki Langshan, 6. Hamburški zlatoprižni fazan, 7. Srebrnoprižni fazan, 8. Velike race, 9. Orpington rumene, ducent 5 K; Italijanska velika gosja jajca à 1 K, purja jajca à 60 vin. Velike francoske kunce (zajce) po starosti od 3 do 6 K, oddaja Ivan Krajnc v Št. Ilju p. Velenje. Štajersko. 256, 6—1

Drva. Šebreljska štedilna posojilnica — Šebrelje na Goriškem — ima 60 oralov bukovih gozdoz, iz kojih proda drva.

Kraj je oddaljen 3 ure od postaje sv. Lucija nove železnice; — blizu je voda Idrica, po kojoj se lahko les plove. 6—6

Krog 150 hektolitrov belega vina liter po 28 do 32 vinarjev

se dobi še v Lindar-u (Istra). Vsa pojasnila daje „Lindarsko društvo za štednjo i zajmove“ v Lindaru. 6—6

Dva dveletna črna pincgavska žrebca se prodasta na Igu pod Ljubljano v župnišču.

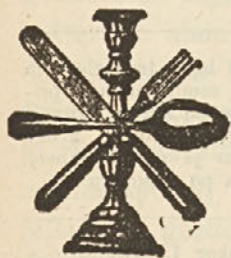
Delniška stavbinska družba »UNION« v Ljubljani.

Ob začetku leta sklepajo posojilnice na občnih zborih o porabi čistega dobička. — Delniška stavbinska družba „UNION“ se usoja pri tej priliki opozoriti p. n. hranilnice in posojilnice, da so še oddati delnice III. emisije, in da blagovolé vsaj en del čistega dobička uporabiti za nakupovanje delnic družbe „UNION“. — S pomočjo zadružne organizacije se je posrečilo postaviti krasno stavbo hotela „UNION“. — Delničarji postali so solastniki tega podjetja, in delnice imajo sedaj svojo vrednost. Treba je pa še oddati III. emisijo, in odda se lahko, ako naše hranilnice in posojilnice vzajemno postopajo in prevzamejo delnice. — Tako národno-gospodarsko delo mora vspevati. — Oglasila za podpise delnic sprejema podpisani načelnik.

Dr. V. Gregorič,
načelnik.

Gospodarsko vago brezplačno!

Čudovito poceni pošiljam iz svojega prenapolnjenega tovarniškega skladišča svoje svetovnoznano in radi svoje izvrstne kakovosti splošno priljubljeno

Mehikansko srebrno blago

in sicer:

6	kom. mehikanskih srebrnih namiznih nožev
6	" " " jedilnih vilic
6	" " " žlic
12	" " " žlic za kavo
6	" izvrstnih desertnih nožev
6	" " vilic
1	" mehikanski srebrni zajemalnik za juho
1	" " za mleko
2	" najeleg. salonska namizna svečnika.

250 15-8

46 komadov skupaj za samo gld. 6.50.

Vsak naročnik dobi še vrhu tega kot premijo garantovano natančno vagujočo gospodarsko vago, ki potegne 12 kilogramov, popolnoma brezplačno.

Mehikansko srebro je po vsem bela kovina, za koje trpežnost in najboljšo kakovost se da pismena garancija na 25 let. Pošilja proti predpošiljatvi denarja ali po povzetju evropejske zaloge

Manhattan - podjetje

Budimpešta VIII., Bezerédy-utca št. 3.

Absolutno zjamčeno — pristno vino

priporoča se za nakup pri kmetijskemu društvu v Vipavi, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega in je vsled tega izključena vsaktera prevara.

Razpošilja se najmanj 56 l, po sledečih cenah franko kolodvor Postojna: Nova bela namizna vina od 40—45 K, rudeče (ala eviček) po 35 K. Sortirana vina: Pinela po 30 K, beli burgundec po 55 K. Staro namizno po 45 K, stari burgundec po 60 K,

Večje množine in zadržam se računi nekoliko ceneje. Vsa vina so milega okusa, ker so po novem načinu napravljena.

254 12-5

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

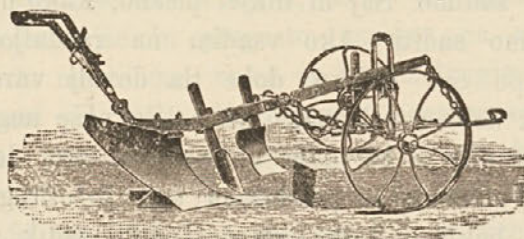
založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 27.

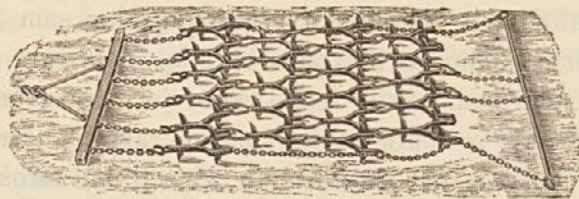
247 24-8

Za spomlad

vsakovrstne pluge, kakor: navadne štajarske, osipalnice, dvojne hribovske in jeklene univerzalne pluge

potem jeklene brane za travnike, različne velikosti od 56 do 75 kron

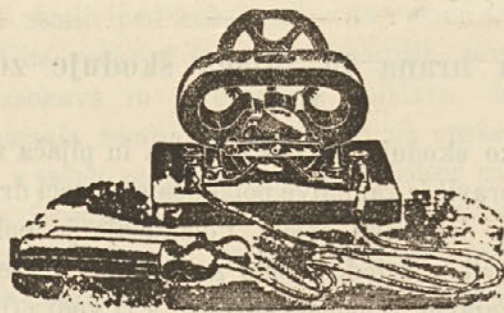
in vso drugo orodje za poljedelstvo priporočata

Karol Kavšeka nasled. 248 x-8

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev.

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

„ELEKTROPHOR“.

Pomlajenje in podaljšanje življenja po izvorno americkem elektro-zdravilnem aparatu za samoporabo.

Elektrika je življenje!

Vsem slabotnim ljudem ni nikoli dovolj svetovati, uporabljati ta električni aparat, kajti elektrika krepi živce, ohrani kri, poostri čute, tvori normalno delovanje krvi in živčnega sistema, obvaruje pred največ boleznimi.

Tako poroča dr. Bourg, ud zdravniške fakultete v Parizu: „Ne samo protin, revmatizem, krč, histerija, naduha so bili v sto slučajih ozdravljeni in v vseh slučajih olajšani, kjer je znanost zdravnikov brezuspešno delovala, ampak posebno tudi pri vseh živčnih boleznih, glavobolu, koliki, šumenju v ušesih, brezspanju, hipohondriji, posebno pri hemoridih doseglo se je v nekaterih dneh, da celo v nekaterih urah skoro čudovito olajšanje, in posebno pri bolečih ženskih boleznih so bile bolezni skoro gotovo ozdravljene in olajšane; tudi za ženske v drugem stanju. Cena malemu aparatu z vsem skupaj 20 kron. (Samo za zelo občutljive.) Cena velikemu aparatu z vsem skupaj 30 kron. (Za vzdravljenje dolgotrajnih boleznih.) Pošilja proti predpošiljatvi zneska ali pa po povzetju

251 15-8

Elektrophor - podjetje

Budimpešta VIII. Bezerédy-utca št. 3.

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

mizarsko delavnico s strojnim obratom na parno silo.

Velika zaloga **spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov** od preprostih do najfinejših, po najnižjih cenah, brez konkurence.

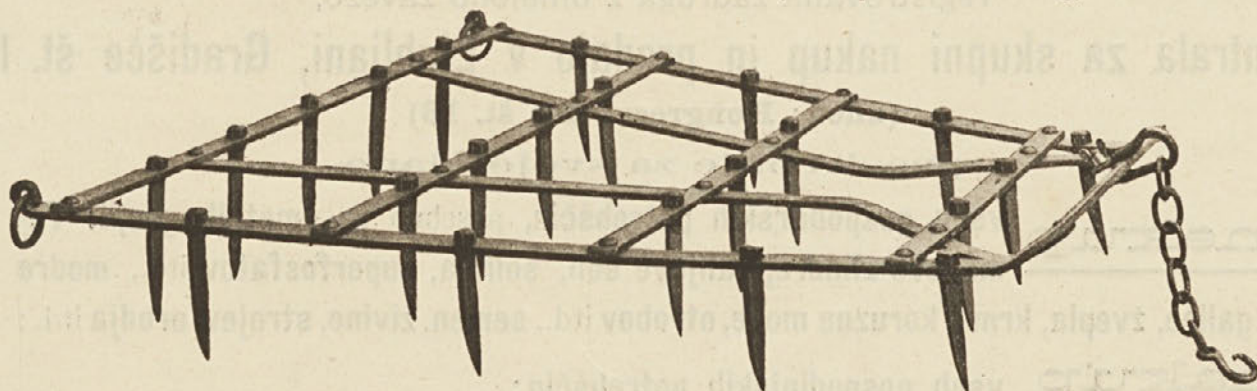
Izdeljuje vsa **pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe.**

Na novo urejena zaloga in prodajalna v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18, v hiši kmetске posojilnice.

257, 24—1

Najboljše patentirane brane

nadkriljujejo vsakovrstne dosedanje lesene brane, ker so nepokvarljive ter se zobovi vsikdar lahko z novimi nadomeste. ♦ Cena za 1 komad (teža približno 25 kg) 15 K

Nadalje vse vrste dobro varjenih verig za živino, vozove itd., kakor raznovrstnih kovanih žeblov priporoča

258, 24—1

Prva žrebljarska in železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamnigoric

registr. zadruga z omejeno zavezo.

Ceniki na zahtevo brezplačno in franko. Kmetijske zadruge pri večjem odjemu popust.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog koncem leta 1904:
čez 11 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet v letu 1904:
K 46,173,224.38

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

preje: Gradišče št. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4½%

brez kaknega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1904: K 11,095,751.15 — Denarni promet v letu 1904: 46,173,224.38

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1905.

249, x-8

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.

Francišek Leskovic,
zasebnik in blag. ljud. pos.

Ivan Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Karol Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Gospodarska zveza

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče št. 1

(uhod: Kongresni trg št. 16)

preskrbuje za svoje člane

nakup

vseh gospodarskih potrebščin, posebno pa umetnih gnojil: Tomaževe žlindre, kalijeve soli, solitra, superfosfatov itd., modre galice, žvepla, krme, koruzne moke, otrobov itd., semen, živine, strojev, orodja itd.;

nakup

vseh gospodinjskih potrebščin;

prodajo

vsakovrstnih kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Zaloga Barthel-ovega klajnega apna, oddaja se od 5 kg. naprej.

Izdajatelj: Zadruga zveza v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Ivan Rožman, uradni vodja „Zadruga zveze“. — Tisk Zadruga tiskarne, reg. zad. z omejeno zavezo v Ljubljani.